

Όνοματεπώνυμο .....

ΘΕΜΑ Α

Στις παρακάτω ερωτήσεις να επιλέξετε την σωστή απάντηση

A.1 Σε υδατικό διάλυμα NH_3 με $\text{pH} = 10$ προστίθεται υδατικό διάλυμα NaCl ($\theta = 25^\circ\text{C}$). Η τιμή του pH του τελικού διαλύματος μπορεί να έχει την τιμή:

- α.** 9   **β.** 10   **γ.** 11   **δ.** 12

A.2 Από τα ακόλουθα ιόντα μπορεί να λειτουργήσει ως οξύ και ως βάση κατά Bronsted - Lowry:

- α.** H_3O^+ **β.** SO_4^{2-} **γ.** HCO_3^- **δ.** HSO_4^-

A.3 Για το αποσταγμένο νερό στους 60°C μπορεί να ισχύει:

- α.** $\text{pH} = 7$ **β.** $\text{pH} = 6,2$ **γ.** $\text{pH} = 7,8$ **δ.** $\text{pH} + \text{pOH} = 1$

A.4 Το pH του διαλύματος που σχηματίζεται από την ανάμειξη ίσων όγκων δύο υδατικών διαλυμάτων Δ_1 και Δ_2 ενός ισχυρού οξέος, τα οποία έχουν $\text{pH}_1 = 5$ και $\text{pH}_2 = 4$, μπορεί να είναι:

- α.** 10   **β.** 5   **γ.** 5,5   **δ.** 4,3

A.5 Ρυθμιστικό διάλυμα αποτελεί το παρακάτω ζεύγος (με ίσες συγκεντρώσεις):

- α.** $\text{NH}_3/\text{CH}_3\text{NH}_2$ **β.** HCl/Cl^- **γ.** HF/F^- **δ.** NaOH/Na^+

ΘΕΜΑ Β

Στις παρακάτω ερωτήσεις να επιλέξετε την σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας

B.1 Σε ένα υδατικό διάλυμα στη θερμοκρασία των 25°C ($\text{pK}_w = 14$) βρέθηκε ότι $[\text{OH}^-] = 10^6[\text{H}_3\text{O}^+]$. Το διάλυμα μπορεί να περιέχει:

- α.** NaCl , $C = 10^{-4}\text{ M}$ **β.** NH_3 , $C = 10^{-3}\text{ M}$ **γ.** HCl , $C = 10^{-4}\text{ M}$ **δ.** NaOH , $C = 10^{-3}\text{ M}$

B.2 Τα υδατικά διαλύματα των ασθενών βάσεων A^- , B^- , Γ^- έχουν την ίδια συγκέντρωση και όγκο σε θερμοκρασία 25°C . Οι σταθερές ιοντισμού είναι αντίστοιχα $K_{b1} = 10^{-5}$, $K_{b2} = 10^{-3}$ και $K_{b3} = 10^{-4}$. Τα διαλύματα ογκομετρούνται με το ίδιο διάλυμα HCl . Για τις τιμές pH των εξουδετερωμένων διαλυμάτων ισχύει:

- α.** $\text{pH}_1 < \text{pH}_2 < \text{pH}_3$ **β.** $\text{pH}_2 < \text{pH}_3 < \text{pH}_1$ **γ.** $\text{pH}_1 < \text{pH}_3 < \text{pH}_2$ **δ.** $\text{pH}_3 < \text{pH}_1 < \text{pH}_2$

B.3 Ο δείκτης Β είναι μια ασθενής μονοπρωτική βάση με $K_b = 10^{-5}$. Η όξινη μορφή του δείκτη έχει κίτρινο χρώμα, ενώ η βασική κόκκινο χρώμα. Με προσθήκη σταγόνων από το δείκτη Β σε διάλυμα Δ_1 , αυτό αποκτά κόκκινο χρώμα ενώ ο λόγος των δύο μορφών του δείκτη είναι ίσος 1000:1. Το pH του διαλύματος είναι ($K_w 10^{-14}$):

- α.** 2   **β.** 6   **γ.** 12   **δ.** 8

B.4 Ασθενές οξύ HA έχει σταθερά ιοντισμού $K_a = 3 \cdot 10^{-7}$. Υδατικό διάλυμα του οξέος αυτού υφίσταται άπειρη αραίωση. Ο βαθμός ιοντισμού του οξέος αυτού τείνει στο ($K_w 10^{-14}$):

- α.** 1   **β.** 1/3   **γ.** 0,75   **δ.** 0,25

B.5 Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες αιτιολογώντας την επιλογή σας.

α. Μία ογκομέτρηση με πρότυπο διάλυμα NaOH χαρακτηρίζεται οξυμετρία.

β. Σε διάλυμα HCl με $\text{pH} = 0$ η συγκέντρωση ιόντων OH^- είναι μηδέν.

γ. Το ρυθμιστικό διάλυμα $\text{HNO}_2/\text{NO}_2^-$ με συγκεντρώσεις 0,3 M/0,3 M αντίστοιχα έχει μεγαλύτερη ρυθμιστική ικανότητα από ρυθμιστικό διάλυμα (ίδιου όγκου) $\text{HNO}_2/\text{NO}_2^-$ με συγκεντρώσεις 0,1 M/0,1 M αντίστοιχα.

δ. Το ιόν NH_2^- είναι ισχυρή βάση κατά Brønsted – Lowry.

ε. Κατά την αραιώση υδατικού διαλύματος ασθενούς οξέος ο βαθμός ιοντισμού αυξάνεται.

ΘΕΜΑ Γ

Υδατικό διάλυμα Δ_1 περιέχει το ασθενές μονοπρωτικό οξύ HA με συγκέντρωση 0,2 M. Το Δ_1 έχει $\text{pH} = 3$.

Γ.1 Να υπολογίσετε τη σταθερά ιοντισμού K_a του HA, καθώς και το βαθμό ιοντισμού του στο παραπάνω διάλυμα.

Γ.2 Παίρνουμε 150 mL του Δ_1 και τα αραιώνουμε με νερό, ώσπου να προκύψει διάλυμα Δ_2 όγκου 1,5 L. Να υπολογίσετε το pH του αραιωμένου διαλύματος.

Γ.3 Σε 0,2 L του Δ_1 διαλύουμε ακόμη 21,6 g HA, χωρίς πρακτικά να μεταβληθεί ο όγκος του διαλύματος, οπότε το pH του νέου διαλύματος, μεταβάλλεται σε σχέση με το Δ_1 κατά μισή μονάδα. Να υπολογίσετε τη σχετική μοριακή μάζα του HA.

Γ.4 125 mL του Δ_1 αναμιγνύονται με 100 mL διαλύματος NaOH 0,25 M. Το διάλυμα που σχηματίζεται αραιώνεται με νερό, ώσπου να προκύψει διάλυμα όγκου 500 mL. Να υπολογίσετε το pH του τελικού διαλύματος.

Όλα τα διαλύματα βρίσκονται στους 25 °C, όπου ισχύει $K_w = 10^{-14}$.

Να γίνουν οι γνωστές προσεγγίσεις.

ΘΕΜΑ Δ

Διαθέτουμε 120 mL διαλύματος Δ του μονοπρωτικού οξέος HA, το οποίο έχει συγκέντρωση C_1 . Βάζουμε σε κωνική φιάλη 30 mL από το παραπάνω διάλυμα Δ και ογκομετρούμε το διάλυμα με πρότυπο διάλυμα NaOH, το οποίο έχει συγκέντρωση 0,1 M. Η καμπύλη της ογκομέτρησης φαίνεται στο σχήμα (Ι.Σ. = ισοδύναμο σημείο).

Δ.1 Να υπολογίσετε την συγκέντρωση C_1 του HA.

Δ.2 Να υπολογίσετε τη σταθερά ιοντισμού K_a του HA.

Δ.3 Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος στην κωνική φιάλη τη στιγμή που είχαν προστεθεί 16 mL από το πρότυπο διάλυμα.

Δ.4 Τα υπόλοιπα 90 mL τα αναμιγνύουμε με 15 mL διαλύματος $\text{Ca}(\text{OH})_2$, 0,1 M και προκύπτει διάλυμα Δ_1 .

Στο διάλυμα Δ_1 προσθέτουμε λίγες σταγόνες του δείκτη ΗΔ με $K_{a(\text{H}\Delta)} = 10^{-7}$. Να βρεθεί ο λόγος $\frac{[\Delta^-]}{[\text{H}\Delta]}$ των

συζυγών μορφών του δείκτη.

Όλα τα διαλύματα βρίσκονται στους 25°C, όπου ισχύει $K_w = 10^{-14}$.

Να γίνουν οι γνωστές προσεγγίσεις.

